

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
по професионално направление 2.1. Филология (Български език – социолингвистика),
обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 65/16.08.2019 г.

Кандидат по конкурса: доц. д-р Красимир Манолов Стоянов
Рецензент: проф. д-р Виолетка Горанова Тачева, д.ф.,
Катедра по славянски езици и комуникации,
Департамент по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт при
Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“, гр. Варна,
Член на научно жури, определено от Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“
със заповед № РД 38-624/ 21.X.2019

Конкурсът за „професор по български език – социолингвистика“, в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, и научната специалност „Български език“, е обявен в „Държавен вестник“ бр. 65/16.08.2019 г. за нуждите на Катедрата по български език и специализирано обучение на чужденци в ДЕО при СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София. Като единствен кандидат в конкурса участва доц. Красимир Манолов Стоянов, д.ф.н., от СУ. Представените документи, изисквани от Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника за неговото приложение, а също така и според Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“, са организирани доста хаотично и неестетично, което затруднява ориентирането и оценката на научните постижения на кандидата.

1. Професионално развитие

Красимир Манолов Стоянов е магистър по българска филология от 1980 г и има 39 години преподавателски стаж, от които 37 години работи като щатен преподавател по български език като чужд в Софийския университет. След редовна докторантура и успешно защитена дисертация става доктор по филология през 1997 г, доктор на филологическите науки от 2018 г, а от 2003 г се хабилитира като доцент по български език.

2. 2. Характеристика на научната, преподавателската и научно-приложната дейност

2.1. Общо описание на представените материали

Доц. д-р Красимир Манолов Стоянов е изготвил два списъка, в които представя цялата си научна продукция и обхваща всички монографии, студии, статии, учебници и рецензии, някои от които обаче са публикувани преди първата хабилитация и вероятно са били използвани за нея. Справката в НАЦИД свидетелства, че той отговаря на минималните наукометрични изисквания (415 точки, 27.XII.2019 г). Същевременно кандидатът не посочва конкретно с кои точно публикации участва в този конкурс, тъй като някои от включените в неговия списък и от регистрираните в НАЦИД не отговарят на изискванията за научна статия по структура и обем. Съгласно законовите изисквания би следвало да декларира използваните вече за първата хабилитация в отделен списък и да представи само трудовете за участие в този конкурс – т.е., подбрани публикации с висока научна стойност и публикувани след 2003 г, поради което на рецензиране подлежат само публикуваните след този период.

Доц. д-р Красимир Манолов Стоянов кандидатства за академичната длъжност „професор“ с 1 монография, 4 студии и 20 статии (2 от които са под 2 страници и не могат

да бъдат квалифицирани като научни статии, а други 4 са публикувани преди първата хабилитация за получаване на званието „доцент“. т.е., публикувани след 2003 г, поради което на рецензиране подлежат само публикуваните след този период).

Академичната длъжност „професор“ изисква надграждане и нови постижения след доцентурата, които са доказани със собствен списък на 22 цитирания, 2 от които обаче са автцитирания и следва да се изключат. Допълнителен атестат е и една успешно защитена докторантира под негово ръководство.

2.2. Основни научни, преподавателски и научно-приложни приноси

А. Научна дейност

Кандидатът изброява 22 отделни научни приноса, плюс 11 приноса от хабилитационния труд. Механичното добавяне на „Научен принос е...“ пред сбитото резюме на почти всяка публикация не позволява обхващане на постиженията в реалния им мащаб. Групирането на научните изследвания по области, теми или проблеми би позволило обобщаване на постиженията и открояването на съществените приноси.

Доц д-р Красимир Стоянов се изявява като преподавател, езиковед и учен с активна гражданска и социална позиция, което обяснява обхвата и многообразието на научните и журналистическите му интереси. Публикациите по обявения конкурс условно може да се групират в следните тематични области:

- **Социолингвистика**

В това направление специално внимание заслужава хабилитационният труд на Кр. Стоянов - монографията „Езиковедите българисти през първото десетилетие на социализма (1944-1954) ISBN, ред. Кирил Цанков, ИК Знак`94, Велико Търново, 2019 е с общ обем 243 страници, от които 195 страници основен текст и 43 страници приложения и списък на използваните източници. Трудът е идентифициран с международен стандартен номер ISBN 954-8709-8305-54-9, публикуван е на български език от издателска къща „Знак”94“, Велико Търново през 2019 г, формат 60/84/16 (А5). Като рецензент е посочен проф. д-р Димитър Веселинов, но рецензията не е предоставена, нито е отпечатана в изданието (каквото е изискването за научна монография при участие в конкурс). Тази роля обаче изпълнява предговорът от акад. Михаил Виденов.

Плод на дългогодишна работа и на системно допълване и обогатяване, монографичният труд впечатлява със задълбочеността и обхвата на специфичната проблематика. Направените анализи и изводи свидетелстват, че авторът търси нови параметри за изследване на делото на българските езиковеди през един динамичен и бурен десетгодишен период. Ясно очертаната научна композиция от увод, девет глави и изводи въвежда последователно в хронологичен ред основните събития в българското езикознание, изяснявайки теоретичните постановки, критерии и принципи на водещите български езиковеди в периода 1944-1954. Със съществен лингвистичен принос се открояват III, VII и IX глава, в които авторът анализира и обобщава правописната реформа у нас през 1945, неизбежната политизация и залитания на езиковедите. Фокусът е ориентиран основно към делото и приносите на българистите Ал. Теодоров-Балан, Л. Андрейчин, Вл. Георгиев, Ст. Стойков, Ст. Младенов, Р. Мутафчиев, Кр. Чолакова, Д. Мирчева и други, като се прави прецизна дисекция на най-значимите за българското общество езикови явления. Така авторът достига до значими изводи за новите функции на езика в българската държава след 1944 г, ангажирането му с идеологическата борба, създаването на нов речев стандарт и развитието на български книжовен език за периода.

Подобни са и приносите на Кр. Стоянов в публикациите „Езиковата политика в българските вестници след края на Втората световна война (1944-1956)“, „(Ре)формиране на национално езиково съзнание на военния фронт (1944 -1945г.)“, „Ritualized Slogan Lexis

in the Bulgarian Press during the Times of Violent Contradiction in Ideologies (1944-1947)“, „Езикова политика и социален прогрес“.

Актуалните теми за дискурса на речта, за мъжкото и женското говорене са проследени в студията „Женска и мъжка реч в българските лайфстайл списания“, статиите „Синтактични маркери на социална зрелост в разговорната реч“, „Защо „дънките се преместиха до хот дога“ , „Наименования на градски акценти в София“. Като значителен принос определям разширяването на диапазона на научния поглед в съвременната социолингвистика със задълбочения анализ на специфични комуникативни ситуации в изследването „Вербални аспекти на детското любопитство“

• **Методически и дидактични аспекти на чуждоезиковото обучение** се открояват в две статии, които допълват обхвата на научните търсения на кандидата.

Б. Преподавателска дейност

Учебната дейност на доц. Стоянов обхваща 39 годишна преподавателска работа, но в предоставените материали е посочена информация само за един лекторат в Истанбул.

В. Научно-приложна дейност

Участието доц. д-р фил.н. Красимир Стоянов в международни и национални инициативи е отговор на императивите на академичната действителност – развитие на съвременната приложна българистика чрез различни проекти и програми. С разнообразните си дейности като съучредител на Международното социолингвистическо дружество той прилага на дело научните си компетенции и проявява адекватна академична предприемчивост, така необходима през XXI век. Доказателство за модерно мислене и точно реагиране на нагласите на съвременните студенти е работата му като ръководител на НЛПЛ в ДЕО-ИЧС. С голяма обществена значимост се открояват журналистическите му изяви и участието му като медиен експерт в СЕМ, секция „Езикознание“.

3. Лични впечатления

Познавам доц. Красимир Стоянов от 30 години като старателен и съвестен учен и преподавател, като деен участник в научни форуми и като иновативен автор, координатор и участник в значими социални дейности.

4. Заключение

Доц. Красимир Стоянов е компетентен българист с трайни интереси и реални постижения в областта на приложната филологическа наука. Смятам, че научните публикации на доц. д-р Красимир Стоянов и социалната му ангажираност в научния и обществен живот на България го представят като завършен учен и отговорен преподавател, достоен за академичната длъжност „професор“.

Представените документи и материали съответстват на изискванията на Закона за академичното развитие в РБ, на Правилника на неговото приложение, на вътрешните правилници за дейността, за развитието на академичния състав и за учебната дейност в СУ „Св. Кл. Охридски“. Това ми дава основание да препоръчам на уважаемото Научно жури, както и на АС на СУ, да избере доц. Красимир Манолов Стоянов, д.ф.н., на **академична длъжност „професор“** по професионално направление 2.1. Филология (Български език – социолингвистика).

02.I.2020

Автор на становището: проф. д-р Виолета Тачева

Проф. Виолета Тачева, д.ф.